

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Io. Francisci Leonis Eporediensis I. V. D. Episcopi
Thelesini Thesaurus Fori Ecclesiastici**

Leoni, Giovanni Francesco

Coloniae Agrippinae, 1682

De Collatione Beneficiorum. Cap. iii.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10316

rum, constitutionum, & consuetudinum, ac de defectu intentionis ejusdem Sedis Apostolicæ cognoscere possunt, cap. 14. de refor. sess. 24.

80 Decimononò in † omnibus monasteriis monialium Episcopis non subjectis Sedis Apostolicæ auctoritate, Episcopi clausuram visitare possunt, & ubi clausura violata fuerit, ut restituatur, ubi vero fuerit inviolata, ut conservetur, debent procurare, inobedientes, & contradicentes per censuras ecclesiasticas, aliatq; pœnas, quacunq; appellatione postposita, compelcendo. concil. Tridentin. in cap. 5. sess. 25. de regul. & monial. & cap. 1. de statu reg. in 6.

81 Vigesimò monasteria, † quæ sub immediata Sedis Apostol. protectione, ac direktione regi confuerunt, tenentur quolibet triennio se in congregationem redigere, ibique certas regulares personas deputare ad formam capit. in singulis de statu monach.

Quod si in his negligentes fuerint, Metropolitanus eorum negligentiae tanquam

Sedis Apostolicæ delegatus, supplere potest, & h, Metropolitano instantे, satisfacere non curaverint Episcopis in quotam diœcesibus monasteria sunt sita, tanquam Sedis Apost. delegatis, subduntur, ut c. 8. de reg. & moniale. ead. sess. 25. in pœnam negligentium observantiam regulæ, quam servare tenentur, ut in cap. exiit, de verb. signific. in 6. & in clement. 1. eod. titulo.

Vigesimo primò possunt † etiam Episcopi ex dispositione sacri concilii Tridentini cap. 8. de reform. sess. 22. tanquam Sedis Apostolicæ delegati, legatarios cogere ad soluendum legata relictæ à testatoribus, juxta formam dicti cap. 8. etiam, si sint officiales sanctæ Inquisitionis, & ob id exempti à jurisdictione Ordinariorum, vel professores in aliqua Universitate ratione litterarum conservatoriarum, quæ eximunt à jurisdictione ordinaria, non autem à delegata à Sede Apostolica, ut per sacr. congreg. fuit decilum super eosdem, cap. 8. in decis. sub titulo. PATAVINA, & in 5. consuetudine etiam.

DE COLLATIONE BENEFICIORVM

Cap. III.

S V M M A R I V M.

1 Collatio beneficiorum de jure communni Episcopis competit, quounque tempore videntur.

2 Collatio beneficiorum regulariter hodie

Episcopis in quatuor duntaxat mensibus spectat.

3 Collatio beneficiorum rigore alternative ad Episcopos in sex mensibus est concessa.

4 Ab-

- 4 Alternativa Episcopi non residentes gaude-re non possunt.
 § Alternativa est Episcopia cum dictione ex-
 xativa vere, & personaliter dunta-
 xat concessa.
 6 Clausula sublata, &c. removet faculta-
 tem alitir interpretandi.
 7 Collatores in conferendis beneficijs finis
 facultatis servare debent.
 8 Legis auxilium frustra querit, qui in le-
 gem committe.
 9 Episcopi quando abesse non dicantur.
 10 Beneficiorum pluralitas semper fuit odio-
 sa.
 11 Episcopus, quando habenti unum benefi-
 cium alterum conferre possit.
 12 Episcopus, an posse ad duo beneficia sub
 eodem tecto dispensare.
 13 Papa scientia in collatione plurium bene-
 ficiorum pro dispensatione habetur:
 14 Aetas ad obtinendam beneficia, que re-
 quiratur.
 15 Dispensare non potest Episcopus super etat-
 is defectu.
 16 Dispensatio super decretu concilii Tridentini
 soli Papa est reservata.
 17 Episcopi ordinaria auctoritate quibus be-
 neficia conferre possint.
 18 Tempus ad promovendum, statutum est
 unius anni.
 19 Beneficia regularia regularibus, & secu-
 laria secularibus sunt conferenda.
 20 Canonicatus ecclesiarum collegiarum,
 quibus conferendi.
 21 Canonicatus ecclesiarum collegiarum
 conferri possunt juxta iuris communis
 dispositionem.
 22 Exterio in legib⁹ correctori⁹ licita nō est.
 23 Parochiales per obitum vacantes praevio
 concursu, sunt conferenda.
- 24 Examinatores pro exploranda idoneita-
 te ad beneficia obtainenda, quomodo eli-
 gendi, & num. 25.
 25 Examinatores occasione examini nihil
 accipere possunt, alioquin simonia cri-
 men committunt.
 26 Collatio eccl⁹ parochiali⁹, praevio ex-
 amine, ab examinatorebus in synodo
 diocesana non deputatis, est null⁹.
 27 Parochiali eccl⁹ vacante, quomodo in-
 terim de vicario sit providendum.
 28 Edictum pro concurso parochialium, quo-
 modo providendum.
 29 Arbitrium Episcopi, in tempore edicti pu-
 blicati prorogando, ultra alios decem
 dies extendi non potest.
 30 Examine peracto in concurso, & tem-
 pore elaps⁹, si alius veniat, non est ad-
 mittendus.
 31 Concursus coram quibus fieri debeat.
 32 Eligentes bonum ad parochiale, qui me-
 liorem eligere possunt, peccant.
 33 Examinali, & approbati in concurso ad
 parochiales, qui preferendi.
 34 Electio magis idonei in concurso, non ad
 examinatores, sed ad Episcopum spe-
 stat.
 35 Examinatorum vota, quomodo sint expla-
 nanda.
 36 Appellatio non datur à reprobatione ex-
 aminatorum, sed tantum à mala Ordinariorum electione.
 37 Appellare quando licet à mala electione.
 38 Collationes parochialium contra formam
 sacri concilij facte sunt nullæ.
 39 Parochiales jurisdictionatus laicorum
 per concursum conferri non debent.
 40 Parochiali⁹, de cuius jure patronatu⁹ du-
 bitatur, quomodo sit conferenda.
 41 Patroni ad presentandum habent laici

C 6 2 qua-

- quadrimestre', & clericis semestre
tempus.
- 42 Parochiali iurispatronatus ecclesiastici
vacanti quomodo providendum.
- 43 Electio magis idonei spectat ad Episcopum
per concursum, etiam si institutio ec-
clesie parochiali spectet ad inferiorem
collatorem.
- 44 Parochiali ad institutionem, seu præsen-
tationem capituli vacanti, quomodo sit
providendum.
- 45 Institutione parochiali ad capitulum
spectante, Episcopus digniorem eligere
debet.
- 46 Ius patronatus iustum sortitur naturam
iurispatronatus ecclesiastici.
- 47 Posidens fundum indivisum cum pupil-
lo gaudet privilegio pupilli.
- 48 Privilegium ecclesie in indivisis transit
in laicum.
- 49 Parochiali ecclesie, cuius oblatio ad in-
feriorem collatorem spectet, vacanti,
quomodo providendum.
- 50 Parochialis ab inferiori collata forma
concurfus omisso, provisio est nulla, &
collatio Sedi apostolica reservatur.
- 51 Parochiali ecclesia vacante, cuius infe-
rior habet præventionem, quomodo pro-
videndum.
- 52 Parochiali ad inferiorem collatorem spe-
ctante, si vacet, electio vicecurati donec
de rectore provideatur, ad Episcopum
spectat.
- 53 Concursum facere non potest Abbas, etiam
si iura quasi Episcopalia habeat, licet
nisi nullius diœcesis.
- 54 Concursum quando facere possit Abbas
nullius diœcesis.
- 55 Edicto concursus publicato, si unus tantum
examina se præsentaverit, solus debet
examinari.
- 56 Edictum pro concursu habendo, bis proþa-
ni non debet.
- 57 Parochiales, quibus de causis sine con-
cursu conferri possint, & 63.
- 58 Parochialium collationes Episcopi infra
sex menses facere tenentur, alias col-
latione devolvitur ad Papam.
- 59 Parochialibus vacantibus in mensibus pa-
pa reservatis, quomodo providendum.
- 60 Institutio præsentatorum ad parochiales,
quando devolvatur ad superiorem.
- 61 Conferre possunt Episcopi beneficia va-
cantia per simplicem permutationem,
- 62 Parochialibus vacantibus causa permu-
tationis, an examen requiratur.
- 63 Parochiales, quibus casibus, sine examino
conferri possint.
- 64 Parochiali si quomodo minus idoneis con-
ferri possint.
- 65 Permutatione beneficiorum pro parte
non completa, an pars lesa veniat re-
stituenda.
- 66 Resignationes quibus ex causis Ordinariorum
admittere possint.
- 67 Beneficia per resignationes in manibus
Ordinariorum factas vacantia, quibus
personis conferri non possint.
- 68 Beneficia per resignationem vacantia
personis prohibitis conferentes, & illa-
recipientes, graves penas incurront.
- 69 Parochiali per simplicem resignationem
vacante, familiaris Episcopi ad concur-
sum non est admittendus.
- 70 Absolvere potest quilibet sacerdos ap-
probatus in articulo mortis à quibus
cunque casibus reservatis.
- 72 Magnus Magister, & alij ordinis S. Io-
nu Hierosolymitani sunt veri Ordina-
rij.
- Magnus Magister, & alij ordinis Sancto-

- rum Mauritiū, & Lazaris sunt versi
Ordinarij, ib.
- 72 Collatio auctoritate ordinaria facta, est
magis privilegiata, quam collatio facta
rigore privilegiorum.
- 73 Collatio auctoritate ordinaria à collatio-
ne vigore privilegiorum facta, quomo-
do differat.
- 74 Magnus Magister quilibet quinquennio
unam commendam cuiuslibet Prioratus
conferre potest.
- 75 Injuriam nemini facit, qui suo uultur jure.
- 76 Magnus Magister habet collationem ca-
merarum magistralium.
- 77 Commenda camerae Magistralis per
assumptionem ad Episcopatum va-
cant.
- 78 Beneficia vacantia in curia Romana sunt
specialiter Sedis Apostolicae reser-
vata.
- 79 Magnus Magister ordinis S. Ioannis Hiero-
solymitani, beneficia ejusdem re-
ligionis in curia vacantia conferre
potest.
- 80 Beneficia ordinis Hierosolymitani non
cadunt sub reservationibus Aposto-
licis.
- 81 Hospitalia de jure communi non compre-
henduntur sub reservatione Apostolica.
- 82 Decima Papalis impositio non exten-
ditur ad hospitalia.
- 83 Exceptio firmat regulā in non exceptuatis.
- 84 Verba: quacunque, & quibusvis: sunt
generalia, que nihil excludunt.
- 85 Clausula sive alio quovis modo varet: ca-
pit quemcunque modum vacandi.
- 86 Feudum regulariter ad descendentes ma-
seulos legitimos, & naturales tanum
transit.
- 87 Feudum regulariter non venit in resti-
tutione fideicommissi universalis.
- 88 Feudum receptum pro se, suisque heredi-
bus & successoribus quibuscumque,
transit testamento ad extraneos ha-
redes.
- 89 Totum, & pars eodem debet jure censeri.
- 90 Beneficia vacantia per obitum officialium,
& familiarium magni Magistri, sunt
eadem magno Magistro reservata.
- 91 Magnus Magister, & conventus regulari-
ter conferunt fratribus commendas.
- 92 Piores, & Castellanus empoſta, quando
commendas conferre possint.
- 93 Prioratus, quot commendas habeant.
- 94 Piores, Baiulivi & singuli commenda-
tarii beneficia auctoritate ordinaria
conferunt.
- 95 Presbyteri seculares beneficia ordinis
Hierosolymitani obtinere non possunt.
- 96 Possessione suā nemo privari potest sine
causa cognitione.
- 97 Parochiales ecclesia ordinis Hierosolymi-
tani, praevio examine, corā Episcopis
sunt conferenda.
- 98 Ordinis Sancti Ioannis Hierosolymitani
persona, & bona sunt exemplia à juris-
dictione quorumcunque.
- 99 Magnus Magister, & Conventus ordinis
Hierosolymitani habit merum, & mi-
stum imperium in personas, & bona
ejusdem ordinis.
- 100 Collationes, Bullæ, scientia, & litteræ
magni Magistri exequi ubique possunt,
nullo desuper expectato consensu.
- 101 Conservatores à religione Hierosolymita-
na, qui eligi possint.
- 102 Conservatores regulariter tribunal ere-
ctum habere, & ultra quinqueannum
litterarum conservatoriarum beneficie
gaudere non possunt.

C. 3. Confere-

- 103 Conservatoria pluribus non fuerunt sublatæ, nec immunitæ.
 104 Conservatores, quando eligi possint à regularibus.
 105 Visitare possunt Episcopi parochiales ordinis Hierosolimitani in pluribus.
 106 Episcopi, in quas personas ordinis Hierosolimitani jurisdictionem exercere possint.
 107 Privilegia ordinis Hierosolimitani, quibus non suffragentur.
- 108 Privilegium concessum monachis super immunitatem tutelæ non suffragatur si vagentur.
 109 Beneficium datur propter officium, sed ob fornicationem dimittens, amittit beneficium.
 110 Parochiales conferuntur, ut parochi resident, & ob non residentiam sunt privandi.
 111 Beneficia dantur, ut ecclesiæ inserviantur, & excommunicato proventus sunt subtrahendi.

EPISCOPI † de jure communione non solum habent jurisdictionem contentiosam, de qua supra cap. 16. pluribus egi, sed & in conferendis beneficiis suarum civitatum, & diœcesum, habent jurisdictionem fundatam, quod ad eos spectet collatio, & institutio omnium beneficiorum, cap. nullius omnino, 16. quæst. 7. & Abb. in conf. 106. num. 3 lib. 2. & ordinaria auctoritate amplam habebant facultatem, quounque tempore vacarent, illa conferendi, glos. in cap. quanquam. in verb. devolvetur, vers. ut igitur, & verb. secus, de elect. in 6. & Staph. de grat. expectat. §. 1. num. 1. & num. 28. sed per constitutionem: *Ad regimen, & Execrabilis, & alia iuranova*, fuit illis limitata.

Unde regulariter † beneficia in quatuor mensibus, videlicet Martij, Junij, Septembris, & Decembris duntaxat vacantia ab Ordinariis locorum possunt conferri. Staph. de tract. de grat. expect. numer. 6. & reg. cancell. Clement. Papæ VIII. reg. 6. cuius vigore possunt Patriarchæ, Primates, Archiepiscopi, & Episcopi ampliori † prærogativa gaudere, cum vigore alternativæ, quæ eis tribuitur, quandiu apud ecclesiæ, aut diœceses suas vere, ac personaliter re-

sident, duntaxat in sex mensibus, videlicet, Februarij, Junij, Augusti, Octobris, & Decembris beneficia vacantia conferre possint, postquam per patentes litteras manu propria subsignatas, suoque sigillo munatas, & in sua quisque civitate, & diœcesi data, declaraverint, alternativam prædictam acceptare, & litteras ipsas ad Datarium Papæ transmiserint, quibus ab eo receptis, & in Dataria recognitis, tunc demum, & non antea, incipiunt eadem gratia alternativæ gaudere, ut in ead. reg. §. insuper.

4 Alternativa † non acceptata, vel Episcopo ex aliqua causa non residente, in prædictis quatuor Martij, Junij, Septembris, & Decembris mensibus conferre potest, sed ea acceptata, alio jure utitur, quia alternatis mensibus, videlicet, de vacantibus in dictis Februarij, Aprilis, Junij, Augusti, Octobris, & Decembris mensibus facultatem habet conferendi, nec tunc, nisi apud suam ecclesiam, vel in diœcesi residens reperiatur, etiamsi absens ex causa suæ ecclesiæ necessaria, vel Sedis Apostolicæ esset, quia alternativa conceditur residentibus cum dictione taxativa, vere, & personaliter duntaxat, quæ excludit, & negat.

negat omne aliud tempus , & omnem ali-
um effectum. l. 2. C. de patr. qui fil. disfr. cap.
cum Ecclesia Sutrina. §. verum, quoniam , de
caus. poss. & propr. Bart. in l. 1. nu. 1. ff si quis
jud. non obtemp. Rua. conf. 133. num. 6. volum. 1. & conf. 3. num. 26. volum. 2. habet eti-
am decretum irritans, quod omnia in con-
trarium facta annulat, & clausulam, † sub-
lata facultate aliter judicandi, vel interpre-
tandi, in fine positam, quae tollit judicibus
facultatem aliter judicandi, cap. si eo tempo-
re, de elect. in 6 Card. in cap. quia diligentia,
eod. tit. Paris. conf. 38 nu. 7. & conf. 41 n. 22.
lib. 4. Cassad super reg. decif. 12. numer. 5.
cum sequ. & Gomei. in reg. de anna. quest. 4.
numer. 5.

7 Ideo collatores † in conferendis benefi-
cijs fines facultatis ipsis concessæ diligenter
servare debent , alias , si in collatione
beneficiorum in mensibus Sedi Aposto-
licæ dictæ regulæ vigore, seu alias quomo-
dolibet reservatis, vel affectis, se intromi-
rint, aut quominus provisiores , & gratiæ
Apostolicæ de illis factæ debitum esse-
ctum consequantur , impedimentum
quocomodo præstiterint , usi, & bene-
ficio prædictæ facultatis eo ipso privati ex-
istunt, & collationes, ac aliæ dispositiones
de beneficiis , illius prætextu, deinceps ab
ipsis Ordinariis collatoribus facienda ,
nullius redundunt roboris, vel momenti, ut
inead. reg. 8. circa fin. quia † frustra auxili-
um legi implorat, qui in legem eommit-
tit. l. auxilium, insine ff. solut. matr. & Innoc;
in cap. intellectimus n. 4. de adult.

9 Si vero Episcopus † sanitatis recupe-
randæ vel amicum , aut consanguineum
invisendi causa, vel pro suæ ecclesiæ aut
cleri negotiis per aliquos, puta, quindecim ,
vel viginti dies abesse contigerit , & redi-

ens , ad suam residentiam beneficia vacata
in ejus absentia , vacantia repererit, nihilo-
minus illa in mense eidem Ordinario per
alternativam concessa, conferre poterit , si
abfuit, non animo transferendi domicili-
um , sed brevi tempore reversarus , & in
palatio Episcopali dimisit familiam: quia in
civitate dicitur manere , licet ibi non sit
præsens , dummodo ibi habeat familiam ,
Bart. in l. 1. num. 7 ff de lib. agnosc. & Felyn.
in cap. quoniam frequenter. num. 10. ut lit.
non contest. & quod qui aliquanti per tan-
tum absunt, non videantur abesse, quia sta-
tim sunt reversuri, tenet concil. Trident.
cap. 1. ante med. vers. quoniam autem , de re-
form. sess 23.

Beneficiorum † pluralitas semper fuit
odiosa, cap. sanctorum, 70. dist. & Rebuss.
in prax. benef. de dispen. ad plur. benef. nu. 21.
part. 2. ideo beneficium unum singulis
tantum conferri debeat, quia ecclesiasticus
ordo pervertitur , quando unus pluriū
officia occupat clericorum; nec cuiquam
in duobus ecclesijs conscribi licet , c. unio.
§. sed, & hoc, 10 quest. 3. cap. 1. & 2. 21. qu.
1. cap. eam. te, de eti. & qualit. cap. quia non-
nulli, de cler. non resid. cap. quia in tantum,
cap. refer. ite, cap. ad hæc, cap. cùm non igno-
res, cap. de multa de præb. concil. Trident.
cap. 17. de reform. sess. 24. & congreg. conc.
supereodem c. sub. tit. Revennaten.

11 Si vero † beneficium fuerit adeo tenue,
ut ad unius sustentationem sufficere non
possit, tunc poterit Ordinarius sic proviso
de alio beneficio providere , d. c. eam. te, de
etiat & qualit. & eod. cap. 17 sess. 24. qui au-
tem plura beneficia prætendunt, etiam si
sint ita tenuis redditus , ut ad sustentatio-
nem non sufficiant, cùm ultra duo ad sum-
mum pro sustentatione , ordinaria aucto-
ritate,

ritate, nemo possit obtinere, ad Sedem Apostolicam recurrere debet prout à sacra congreg. conc. fuit decisum super eod. c. 17. 15 ut in decis. sub. tit. Tridentin. & etiam quod duo sint sub eodem te^cto, ut de mensie Augusti 1590. quod habenti prioratum in Collegiata S. Petronij de Bononia potuerit Ordinarius & Canoniciatum in eadem eccl^sia conferte, quamvis sub eodem te^cto existeret, prævia tamen dispensatione ipsius Ordinarij, attenta redditus tenuitate, fuit per eandem sacram congregat. decisum, ut in decis. mibi ultima, super eodem cap. 17.

16 13. Papa & enim circa subimiles, & litteratas personas, quæ majoribus beneficijs sunt honoranda, solet dispensare, cap. de multa. infin. de prab. & passim in Romana curia, ad plura beneficia compatibilia tamen, dispensatur, conferendo lex, & plura beneficia uni, & cum à Summo Pontifice conferantur, scientia Pontificis pro dispensatione habetur Felyn. in c. cùm vigesimum numer. 5. vers. contrarium puto, & numer. 6. de offi. & pot. jud. deleg.

17 14. Conferri debent beneficia personis legitimæ ætatis, parochiales, & dignitates curam animarum habentes ijs, qui 25. sive ætatis annum attigerint, cap. cum in cuncil. §. inferiora, de elect. cap. licet canon. cap. nemo, eod. tit. in 6. & Concil. Tridentin. c. 12. de reform. sess 24. dignitates autem, vel personatus, quibus animarum cura nulla subsistit, non minoribus 22. annis completis, non tantum inchoatis, ut hoc casu declaravit congregatio sacer. conc. super eodem c. 12. in ver. viginti duobus annis, & simplicia beneficia clericis ætatis 14. annorum sunt conferenda, cap. 6. de reform. sess 23. & 6. 12. de reform. sess 24. & usque ad ultimum

annum attigisse. d. cap. cum in cuncil. queæ ab omnibus est attendenda, antiquis canonibus non obstantibus, & nee potest Ordinarius super dicta ætate in aliquo dispensare; quia à solo Papa in ætate dispensari potest l. 1. & 2 C. de his, qui ven. atab. impet. Et, cùm solus Papa sit supra concilium, & ejus auctoritate fuerint statuta concilij roborata, capit. concilia, 17. disf. decernens, iuritum, & inane, si quid secusa quoquam, quacumque dignitate, auctoritate, & potestate fulgeret, contingenter judicari, ut in Bulla confirmationis cum decreto, quod in contrarium gesta nullat ipso iure, cap. si eo tempore, de elect. in 6. cum alijs supra deductis, soli Papæ & dispensatio supra decreta eiusdem concilij est reservata, cùm solus supra concilium statuere, & dispensare possit, cap. significasti, de elect. gloss. in cap. ubi periculum, §. in verb. concilium, eod. tit. in 6. gloss. in cap. securus sandi, in verb. præsumi. infin. 15. disf. Abb. in cap. non magnopere, nu. 5. ne iler. vel mon. & Felyn. in c. 1. nu. 24. de constitut.

18 15. Episcopi, & uti Ordinarij collatores, quantum ad ordinariam jurisdictionem spectat, beneficia ad eorum collationem spectantia per obitum vacantia conferre possunt, simplicia ijs, qui moribus, scientia, & ætate habiles existant; canoniciatus, & dignitates in cathedralibus, si ordinem sacrum annexum dignitates, præbendæ, aut alia beneficia habeant, tunc personis, quæ eo ordine sint initiatæ, aut in talia ætate constitutæ, ut infra tempus à jure, & ab eodem sacro concilio statuto valcenti, itari, ut c. 12. de reform. sess 24.

19 16. Tempus autem à jure, & à synodo Tridentina statutum ad promovendum est unius anni spatium, elem. ut hi, qui de etat. & qua.

- & qua. & cap. 4. de reform. sess. 22.
 19 Beneficia regularia † Episcopi conferre non possunt, quia regularia regularibus, & secularia secularibus sunt conferenda, cap. cum causam, de elect. cap. cum de beneficio, de prab. in 6. & cap. 10. de reform. sess. 14 etiam si clericis secularibus solita sunt commendari, cap. 21. de reg. & mon. sess. 25. quod tamen raro, & maxima cum difficultate in curia conceditur, quod beneficia commendata ad regularitatem in titulum reducantur.
- 20 Circa canonicatus † in collegiata, si ordinem sacrum annexum habeant, ut de canonicatibus, & dignitatibus in cathedrali, est providendum, quare, si collatio sit facta minori, est nulla Put. decif. 338. num. 3. & 4. lib. 1. In his autem, qui nullum ordinem factum annexum habent, quia de jure communii regularitatem sufficiebat ætas quatuordecim annorum, etiam in cathedrali, & in collegiata, decem, gloss. in c. si eo tempore; in verb. et atem, de rescript. in 6. & in c. ex eod. in verb. in tua. de elect. eod. lib. Felyna. in cap. ex in situatione. numer. 1. de se 25 mon. & Staph. de grat. expet. §. non a forma, num. 26. de illis, uti de beneficiis simplicibus est judicandum; & sufficit ætas 14 annorum, quæ in simplicibus est limitata, ut e. der. for. sess. 34. cum circa canonicatus
 21 † in collegiatis nihil fuerit per sacrum concilium immutatum, adeo quod à juris communis dispositione, in reliquis non est recedendum, ut fuit à Papa Gregor. xij. declaratum, & testatur sacra congregatio concilij, ut in decif. mihi sub numer. 837. & in aliis super d. cap. 12. de reform. sess. 24 sub tit. Tarracinen.
- 22 In legibus enim † correctoriis non est licita extensio, gloss. 2. in auth. quas actio-
- nis, in verb. excluduntur, vers. item, an idem in civitate, & ibi Bart. n. 9. C. de sacr. sanct. eccles. & gloss. in c. indemnitatibus, §. ceterum, in verb. confirmetur, in fin de elect. in 6. Quod tamen limitatur, nisi canonici-
 23 Parochiales per obitum vacantes † au-
 toritate ordinaria per concursum sunt
 conferendæ, quod etiam fieri debet, quan-
 do vacant in mense Sedi Apostolicæ reser-
 vato, quo casu à Papa conferuntur, & pro
 examinandis concurrentibus ad beneficia
 24 † singulis annis in diœcœsana synodo Epis-
 copus, vel ejus vicarius ad minus sex ex-
 minatores magistros, seu doctores, aut li-
 cenciatos in Theologia, vel jure canonico
 etiam regulares, aut qui ad id magis idonei
 videbuntur, ab eadem synodo appro-
 bandos, proponere debet, qui ad sancta
 Dei Evangelia curare tenentur, quacun-
 que humana affectione postposita, le fide-
 liter munus exequuturos.
- Nec quidquam † occasione examinis ante, vel post accipere possunt, alio-
 quin, tam dantes, quam recipientes, simoni-
 ñæ vitium incurunt, concil. Tridentin
 cap. 18. §. examinatores, de reform. sess. 24.
 si vero quotannis synodus non fiat, ex-
 minatores scilicet deputati munus suum
 debent exercere; donec synodus habeat-
 tur, congreg. conc. super eod. cap. 17. in de: if.
 sub. tit. Mediolanen. Et Clemens Papa viij.
 decrevit, in futurum observari, quando
 omnes examinatores synodales intra an-
 num eorum deputationis, mortui fuerint,
 nempe, ut Episcopus, ex examinatorebus
 antiquis synodalibus, si fuerint, subroget
 alios non pauciores numero sex, & si non

D d extite-

exiterint tot examinatores synodales anti-
qui, qui ad hunc numerum aſcendant,
tunc eligat illos, qui vivi fuerint, ac sup-²⁹
pleat alios de novo, approbatos tamen
a capitulo, usque ad numeri p̄fati com-
plementum: verū, si nulli antiqui syno-
dales examinatores ſuperstites fuerint,
tunc Episcopus novus examinatores pro-³⁰

bitate, ac scientia idoneos, qui à capitulo
approbati ſint, non pauciores, p̄dicto
numero ſubſtituat, & veniente vacatione
eiuslibet parochialis ecclesiæ, Episcopus
ex p̄dictis examinatoribus tres eligat,

qui cum eo examen juxta decretum conc.
d. cap. 18. ſeff. 24. perficiat: officium autem i³¹
omnium p̄dictorum examinatorum
ſynodalium ſubrogatorum expirare cēſſe-
tur, cum primum advenerit tempus novæ
synodi juxta formam *cap. 2. ead. ſeff. 24.*
elebrandæ, ut in declarationibus ejusdem
ſacrae congreg. *super eod. cap. 18. §. Clemens*

viii. ¶ & proviſio parochialis facta ei, qui
non fuit examinatus, & approbatus ab ex-
aminatoribus in synodo deputatis, sed ab
alijs, quos Episcopus elegit, est nulla, &
beneficium potest impetrari, uti referva-
tum per conſtitutionem Pij V. cap. 32. in
Bullario Rom. impressam.

27 Ecclesia parochiali vacante, ¶ statim
vicarius, seu vicarius, ſi per plures erit admini-
ſtranda, cum congrua fructuum portione,
& affiſiatione, qui onera ipſius ecclesiæ
ſuſtineant, donec ei de rectorate fuerit pro-
viſum, arbitrio Ordinarij conſtitui debent,
eo. c. 18. paulò post princ. ſeff. 24 & congreg.
conc. super eod. cap. in decis. tit. Aquilan.
Lucen.

*28 Edictum ¶ verò publicum, quo voce-
tur omnes, qui volunt examinari intra de-
cem dies vel aliud tempus ab ordinatio-*

præſcribendum, quo clerici ad regendam
ecclesiā corā examinatoribus nomi-
nentur, eſt publicandum, ¶ & arbitrium,
quod Episcopis post dictos decem dies
conceditur, ultra alios decein extendi non
potest, Pius V. in conſerendis, §. prohibe-
tes conſ. 32.

Peraſto † autem exame, ſi ante fa-
ctam collationem veniat alius, qui petat ad
examen admitti, non eſt audiendus, idem
que judicandum, ſi comparet elapsi ter-
mino edicti, congreg. conc. *super eo.*
cap. 18. in decis. sub. tit. Perusin que incipit
peracto.

*33 Ad parochiales † per concurſum con-
ferendas exame coram Episcopo, vel vi-
cario, & examinatoribus tribus, non pau-
cioribus, fieri debet, eo. cap. 18 ſeff. 24. quo*
peracto, qui idonei judicati fuerint, ſunt
*Episcopo renunciandi, qui de jure com-
muſi eum eligeſe debet, quem examina-
tores magis idoneam judicarint. c. metro-
politano 63. diſt. c. Moyses. cap. ſicut ergo. §. 8.
qu. 1. cap. cuſtos cum glo. in verb. sanctiores.*
de off. cuſt. auth. de monach. §. ordinatione.
collat. 1. & eo. cap. 18. §. peracto. ſeff. 24. &
Pius V. ead. conſ. in conſerendis: & peccant

*34 † eligentes bonum, qui poſſunt meliora
eligeſe, cum ad id necessariò teneantur.*
*Arch. in d. cap. licet ergo, & Fed. de Sen. 9. §.
numer. 1. ex mente tamen ſacrae congrega-
tionis, examinatores debent vota ſua dare,
ſed Episcopus non tenetur ex collatione
votorum eligere, ſed potest, cui maluerit,
ex approbatis, beneficium conſerre, non
habita ratione calculorum ipsorum voto-
rum, poſtquam examinatores renun-
ciaverint, quos judicaverint idoneos, ut per
ſacram congr. *super eo. c. 18. in decis. sub. tit.*
*Hierac. & sub. tit. Taruisin.**

Magis

³³ Magis idoneus in scientia , cuius mo-
resignerantur, non autem est praeferendus
alteri minus docto , approbato tamen ,
quoad mores , immo est postponendus.
congreg. lacr. conc. super eo, cap. 18. sub tit.
eadem, & Patavin. quia per dictum decre-
tum cap. 18.

³⁴ Nulla † facultas data est examinatori-
bus in electione magis idonei , cui bene-
ficium est conferendum , sed ea ad solum
Episcopum spectat, ut per congreg. super
eo, cap. 18. in decis. sub tit. Barchinonen. que
incipit: sciendum, & alia sub tit. Paduan. que
³⁷ incipit: per decretum , licet enim concilium
non expreſſerit , † an vota examinatorum
palam, aut secreto dari debeant , magis ta-
men expedit , ut examinatores inter se sua
vota conferant, deinde notario jubeant,
ut in actis suis simpliciter scribat , Tertium
approbatum idoneum, Sejuncto reproba-
tum, ut Romæ fit, & ita tenet sacra con-
gregatio super eod. cap. 18. in decis. sub
verb. eadem, que incipit: licet concilium.
Bononia autem vota examinatorum per
fabas albas , & nigras secreto in pixi-
dem injiciuntur , indeque , apertis votis,
pronunciatur examinatus , approba-
tus, vel reprobatus ; & hoc modo ces-
sant disputationes , quæ alias quandoque
ex affectione oriri possunt. In Urbe ta-
men ob maximum concursum ad examen
confluentium , hic modus haud facile
servari potest , Verum extra Urbem puto
per secretos calculos licite vota cibrati
posse , non enim datur † appellatio à re-
³⁹ probatione examinatorum , sed dun-
taxat à mala Ordinariorum electione, ut
ibidem à congregacione fuit decisum,
ut in decis. sub tit. Farsen. Legionen. Mars-
san. Cremonen. & ita procedit dicta const.

Pij V. quæ concedit appellationem à ma-
la electione illis , qui in concursu rejecti
fuerunt ab examinatoribus , ut in ead. con-
ficit. §. ut autem , quæ non habet locum in
beneficijs juris patronatus , ut fuit per ean-
dem sacram congregationem declara-
tum super eod. cap. 18. decis. sub tit.
Legionen. que incipit, constitutio Pij V.

Sed si collatores carnalitatis , aut alte-
rius humanæ passionis affectum , non ra-
tionis judicium sequentes, personis minus
dignis, postpositis dignioribus, parochiales
contulerint, † licebit rejectis prætententib-
us in concursu , se fore gravatos à mala
electione , ad superiores , aut Episcopos
viciniores, vel ad sedem Apostol. appella-
re, & de suo gravamine in novo examine
coram judice appellationis , vel de illius
mandato coram alijs examinatoribus edo-
cere, & tunc, qui magis idoneus judicatur,
præfertur, ut in ead. decis. sub tit. eadem. &
Patavin.

³⁸ Collationes verò contra prædicti sacri
concilij decreti formam & tenorem fa-
ctæ, sunt subreptitiæ , & nullius roboris,
vel momenti, nullumque tribuunt titu-
lum coloratum possidendi, dict. cap. 18.
sess. 24. & d. const. 32. Pij V. §. nos ad quo-
rum, & §. ut autem. Appellatio nihilomi-
nus non suspedit electionem, quominus
debitæ executioni demandetur, & sic pro-
visus, lite pendente , à possessione amoveri
non potest, dicto cap. 18. & §. hac tamen ,
ead. confit.

³⁹ Si verò parochiales sunt iuri patro-
natus laicorum, tunc non requiritur ex-
amen per concursum , sed est admittendus
ille , qui intra tempus à jure patronis
laicis præfixum ab ipsis patronis præ-
sentatus , ac ab examinatoribus fuit ex-

D d 2 amina-

aminatus, dummodo fuerit approbatus,
eod. cap. 18. §. quod si jurispatronatus, sess. 24.
& ita tenet congreg. conc. super eod. cap. 18.
in decis. sub. tit. Hieracen. que incipit, vacan-
te parochiali.

40. Vacante † autem parochiali, de cuius
jurepatronatus dubitatur, in mense sedi A-
postolicae reservato, si presentatus ab al-
fertis patronis, de quorum praetenso inter-
esse agitur, fuerit ab Ordinario, ut ab ille-
gitimus patronis presentatus, rejectus; po-
terit Ordinarias ponere edicta in forma,
etiam lite pendente in curia Romana,
mortuo colligante possessore, & dare fi-
dem de magis idoneo ad effectum obti-
nendi provisionem à Sede Apostolica,
non obstante lite, ac praetenso jurepatro-
natus, si non fuerit approbatum jurispatro-
natus juxta dispositionem concil. Trident.
c. 9 sess. 25. de reform. ut declaravit sacra
congreg. super eod. c. 18. §. vacante ecclesia
parochiali.

41. Tempus † autem patronis laicis à jure
prefixum ad presentandum personas idoneas
à die vacationis, est quadrimestre
gloss. in cap. cum vos in verb. minus idonea. 4
de offic. ordin. cap. quoniam cap. cum
propter de jure patron. & cap. uni. §. ve-
rum licet eod. tit. in 6. sed patronis ele-
tricis tempus sex mensium est praeinitum.
dict gloss. in cap. cum vos, & eod. cap. uni. §.
verum.

Patroni † ecclesiastici eum, quem
dignitatem inter probatos ab examinato-
ribus judicabunt, Episcopo debent pre-
sentare, qui ipsum instituire tenetur.
Concil. Trident. d. cap. 18. §. si vero, vacan-
te autem parochiali jurispatronatus ecclae-
siastici in mensibus Sedi Apostolicae reser-
vatus, Episcopus, nulla habita ratione patro-
norum, edicta concursus proponere, &
idoneum eligere debet, illaque fidem (us
approbationis) Romam mittendam tri-
buere, ut à summo Pontifice instituatur, ut
fieri solet in alijs parochialibus, quæ non
sunt jurispatronatus, congreg. conc. su-
per eod. cap. 18. in decis. sub tit. Bracaren.
que incipit, si beneficium curatum, † si verò
institutio parochialium jurispatronatus
ecclesiastici ad inferiores collatores, licet
ad Abbates, & exemptos, pertineat, Epi-
scopus ordinarius, in cuius diœcesi est be-
neficium, edicta concursus proponere, &
inferior magis idoneum ab Episcopo ap-
probatum instituere debet, quod si securus
fiat, collatio est nulla, ut ibidem sub eod. tit.
Bracaren. §. si institutio; † vacante autem
parochiali ad institutionem, seu presenta-
tionem capituli, potest Episcopus cum ro-
minatis à capitulo, tanquam patrono, alios
ad concursum admittere, quando autem
institutio spectat ad Episcopum, capitulo
tenetur presentare Ordinatio dignio-
rem inter probatos ab examinatoribus, ut
ab eo instituatur, si vero institutio à capi-
tulo facienda est, † Episcopus solus debet
eligere dignitatem. ut in ead. decis. sub tit.
Bracaren. §. vacante parochiali.

Si autem † jurispatronatus militum, ec-
clesiasticum, & laicale fuerit, idem quod
de ecclesiastico erit judicandum, cum ec-
clesia loco populi habeatur, glo- int li-
bertas. C. de excus. tut. glos. 2. in l. republi-
ca. in fin. quib. ex cau. mai. & glos. in l. non
est ignotum C. de admin. tut. etiam, si duae
partes illius pertineant ad laicos patronos,
ut in ead. decis. sub tit. Bracaren. §. si juspa-
tronatus, & quod etiam.

Quia, † quemadmodum possidens fun-
dum individuum cum pupillo retinet viā,
qua in

quam alias per se ipsum non retineret. l. si communem. cum gloss. & ibi. Batt. ff. quendam. serv. amit. & in l. i. num. 6. & 7. C. si incomm. eademque cau. & in integr. refit.

48 Ita † in individuis privilegium ecclesiae transit ad laicum glos. fin. d. §. rerum dejur. paron. in 6. & tunc, quamvis patrone laico infra quadrimestre tempus accumulative liceat variare, non autem ecclesiastico cap. cum autem, & ibi glos. in rer. personal. de jur. patron. & Abb. nu. 1. & 2. non poterit tamen variare, quia cum de quadrimestre sentiat commodum lemetris, debet sentire & in commodum quod variare non possit, cap. qui sentit, de reg. Jur in 6.

49 Vacante † parochiali ecclesia, cuius collatio spectet ad Archidiaconum, aut alium inferiorem collatorem, jus edita proponendi, examinandi, eligendique virum magis idoneum in demovni locum ad Ordinarium pertinet, non autem ad collatorem, eod. cap. 18. §. per acto, seff. 24. §. & † provisiones ab inferioribus collatoribus sine concursu factae, sunt nullæ, & hoc casu debent Episcopi locorum edita concursus proponere, & qui prædictis parochialibus in concursu fuerint approbati, Ronam pro expeditione litterarum mittere tenentur, quia, hoc casu, provisio hartum parochialium, forma concursus omisi, collatarum vacantium, ad Sedem Apostolicam cui est reservata, spe stat, per Bull. Pij V. de collatione parochialium ecclesiasticum, de qua in Bull. cap. 32. & ita fuit à laica congreg. conc. decisum super eod. cap. 17. sub tit. Lacen. que incipit; capitula, & inferiores. Vacantibus enim parochialibus ecclesijs ad collationem Ab-

batum, seu aliorum inferiorum. Episcopi edicta concrus proponere debent, & approbatis ab Episcopis Abbates, & alij inferiores parochiales conferre tenentur, ut super eod. cap. 18. in decis. sub. tit. Tervisin. Mutinen.

51 Si vero † inferior haberet præventionem collationis cum Ordinario, deberet, habita notitia vacationis parochialis, coram notario declarare se velle dictam parochiale conferre, & ideo rogare Episcopum, ut proponat edita, & hac ratione tuebitur jus suæ præventionis, ut ibid. in decis. sub Compostell. que incipit. hoc ex. men.

52 Interim vero † custodia, & administratio bonorum parochialis vacatis, cuius collatio ad inferiorem pertinet, spectat ad vicarium, quem solus Episcopus deputat, cui soli spectat deputatio vicarii, donec parochiali de rectore provideatur, congreg. conc. super eod. cap. 18. in decis. sub. titul. Aquilan. Lacen. & sub tit. Ravennaten. que incipit, custodia.

53 Commendatarius † autem Abbatie exemptæ, existentis intra fines alicujus diœcesis, & habentis jura quasi Episcopalia non potest facere concursum beneficiorum curatorum, sed hoc spectat ad Episcopum, in cuius diœcesi est Abbatia, qui electo magis idoneo, mittat eundem ad commendatarium pro collatione, ut ibidem in decis. sub. tit. Salmantin. Veronen. Ravennaten. que incipit. commendatarius Abbatie commendatarius vero † Abbatie habentis jura Episcopalia, & quilibet inferior Prælatus habens omnimodam jurisdictionem Episcopalem, nec alicui subdeditus, sed immediate subjectus Sedi Apostolice potest coram se, vel suo vicario de beneficio curato vacante concursum facere,

dummodo habeat jus congregandi synodus, & eligendi examinatores, colque elegerit, quo casu, omnia facere poterit, quæ in d. cap. 18. præcipiuntur, ut per sacr. congreg. fuit ibidem declaratum,

in decis. sub. tit. Farzen. Legionen. Marsican. Cremonen. incipien. commendatarius. Abbatie.

55 Si autem unus † tantum comparuerit infra terminum editi, examini subjici debet, & si idoneus repertus fuerit, eidem beneficium est conferendum, nisi fuerint alij descripti, qui se excusent legitimo impedimento detineri, quominus valeant in tempore ad concursum accedere, tunc enim Episcopus legitime poterit terminum 56 prorogare, sed aliud editum † proponi non debet, ut in declarationibus *super eod. c. 18. §. congregatio censuit* propter ex-

57 guttatem redditus parochialis, & † si nemo se examini subjicere querat, aut ob apertas factiones, seu dissidia, ne graviores ri-
xx, aut tumultus exciteratur, forma concursus omissa, per privatum examen supplerre poterit: *eod. cap. 18 in fin. sess. 24.*

58 Ordinarij collatores, parochiales † ecclias in mensibus eisdem collatoribus per regulas cancellariae assignatis, aut alias spectantibus vacantes, intra sex mensium spaciū à die vacationis earumdem, peracto examine iuxta formam præfati conc. Trident. conferre tenentur, alias earum collationes, dicto sex mensium termino clauso, Sedi Apostolicæ sunt specialiter reservatae, *ut in eadem constitut. 32. Pij V. 6. §. insuper.*

59 Vacantibus † autem in mensibus Sedi Apostolicæ reservatis, tenentur Ordinarij intra quatuor mensium spaciū, à die illorum vacationis attestationem exami-

nis, cum significatione personæ magis idoneæ electæ ad Papæ Datarium, seu ejus officiales, quibus illius acceptationis onus incumbit, transmittere, alioquin eisdem quatuor mensibus elapsis, earum collatio, & provisio Sedi Apostolicæ absque eodem concursu est reservata, *ut eod. §. insuper, dict. constit. 32.*

Si vero parochiales † jurispatronatus clericorum, vel laicorum, seu clericorum, & laicorum simul fuerint, nisi præsentatus à patronis infra tempus eisdem à jure præfixum, prævio examine, juxta formam ejusdem concilij approbatus, institui petatur, & institutio infra duos menses à die præsentationis facta fuerit, devolvitur ad Metropolitanum, vel Ordinarium vicinorem, aut ad Sedem Apostolicam, quomodo malluerint patroni, qui recurrendi pro institutione habent optionem, *ead. constit. 32. & §. insuper, circa fin.*

61 Possunt etiam † ordinarij beneficia per simplicem permutationem vacantia conferre, *cap. unio de rer. permut. in 6. clement. unic. eod. titul. Fed de Sen. conf. 156. nu. I. & Pius V. Quanta Ecclesia, §. ad hoc beneficiorum, 58. constit.*, etiam si in diversis diccesibus beneficia sint constituta, quo casu quilibet coram suo Ordinario ex causa permutationis percerit renunciare, *gloss. in d. cap. unic. in verb. collationem, in fin. de rer. permut. in 6. & trad. lac. in d. cap. unic. quest. 9. Rebuff. præf. benef. de permut. numer. 36.*

62 In parochialibus vero vacantibus † per permutationem nullum prorsus examen requiritur, quia proprie vacare non dicuntur, nisi esset magna inæqualitas numeri parochianorum, vel, quod alias permutantes non fuissent examinati, quia, tunc

tunc potuerunt iterum, sed absque con-⁶⁵ cursu, ab examinatibus coram Ordina-
tis, examinari, ut in declar. sacræ congregat super eod cap. 18. in decis. sub tit. Media-
lanen. Tuden. Taurifin. Ravennaten.

In permutationibus tamen de beneficio simplici cuius curato, licet non sit necessa-
rius concursus, pro parochiali tamen ex-
amen est necessarium, ut ibidem super eod.
cap. sub tit. Camerinen Ravennaten. & et-
iam aliquibus casibus parochiales vacan-
tes poterunt sine concursu conferri.

⁶³ Primo † enim poterit concursus omit-
ti, si redditus parochiales fuerint adeo ex-
igui, ut totius hujus examinis operam non
ferant. Secundo, si nemo sit, qui examini
se subjicere velit. Tertio, quando ob apertas
factiones, seu dissidia facile graviores ri-
xae, ac tumultus verisimiliter possent exori-
ri, quibus casibus, Ordinarij, si pro eorum
conscientia cum deputatorum consilio ita
expedire judicaverint, hac forma omissa,
privatum aliud examen, ceteris tamen re-
quisitis servatis, poterunt adhibere, & pa-
rochiales, prævio privato examine, confer-
re, concil. Tridentin. d. cap. 18. circa fin. § si
tamen adeo.

⁶⁴ Beneficia † verò curata, cuius redditus
adeo exigui sint, ut ea, aut nullus requirat,
vel compareant in concursu presbyteri ita ⁶⁶
rudes, ut neque vulgarem linguam cal-
leant, an sit melius non idoneis conferre,
vel ea diu vacare permitti, Papa ex senten-
tia sacræ congreg. conc. censuit conferen-
da esse illis, quos Ordinarius inter omnes
majoris esse litteraturæ cognoverit, eos
demque amplius eruditæ Episcopos curare
debere, ut habetur in declarat super eod. cap.
18. in decis. sub tit. nullius, quæ incipit: Quid
si nullius, & in §, beneficia autem.

Siautem † beneficiorum permutatio
ex una parte fuerit completa, ex alia verò
per alterum steterit, quominus adimpleat-
tur, pars, ex qua permutatio est completa,
si petat restitucionem, ad suum beneficium
venit restituenda, cap. cùm universorum, de
rer. permut. & ibi Abb. nu 8.

⁶⁶ Resignationes † etiam simplices Or-
dinatij admittere possunt, & beneficia
sic vacantia conferre, cap. admonet, & ibi
Abbas numer. 2. & 3. de renunc. ex causa
tamen, videlicet, eorum, qui, vel senio
confecti, vel valetudinarij, aut corpore
vitiati, vel impediti, aut criminis obnoxij,
censurisque ecclesiasticis sunt irretiti, aut
nequeunt, aut non debent ecclesiæ, vel
beneficio inservire, aut, qui unum aliud,
vel plura beneficia obtinent, vel, quos ad
alia contige'it promoveri, religionem
quoque ingressuri, vel matrimonium con-
tracturi, si statim postea id re ipsa exequan-
tur, quique ob capitales inimicitias neque-
unt, vel non audent in loco beneficij resi-
dere securi, sed nec horum ullus ad re-
nunciandum est admittendus, qui in sa-
crissit constitutus, nisi religionem ingres-
surus, qui non habeat, unde se commode in
vita possit sustentari. Pius V. §. nunc autem,
ead. 58. constit.

⁶⁷ Electores, † presentatores, & patroni,
tam ecclesiastici, quam laici, ne bene-
ficia per resignationem hujusmodi va-
cantia, personis à resignantibus nomina-
tis, aut quomodounque verbo, aut signo
designatis, neque dimittentium confan-
guineis, aut affinibus, vel familiaribus
etiam per fallacem circuitum multiplicat-
um in extraneos collationum conferan-
tur, curare debent.

Nam † contrafacentes à beneficiorum
collatio-

collatione, electione, presentatione, confirmatione, & institutione, prout cuique competit, tandem sunt suspensi, donec a Summo Pontifice obtinuerint absolutio nem, & beneficia recipientes eisdem poenis subiiciuntur, & qui sic suspensi, conferre, eligere, presentare, confirmare, vel instituere presumunt, excommunicationis, quo ad personas, quod vero ad capitula, & conventus, a divinis suspensionis sententias ipso facto incurunt, a quibus nemo, praeter Romanum Pontificem, excepto mortis articulo, absolvere potest, §. cœterum. & §. qui verò, ead. 58. constit.

69 Nec † parochialibus vacantibus per resignationem Episcopus potest eligere suum familiarem, vel consanguineum, licet in concursu esset magis idoneus, immò, non debent admitti ad concursum propter dictam constitut. Pij V ut alias fuisse judicatum in una causa Paduan testatur sacr. congreg. super eod. c. 18, in decis. sub tit. Cremonen. quæ incipit: Advertendum.

70 † Minusque potest, etiam quod accedit consensus patronorum, beneficium jurispatronatus, quod in fundatione ordinem sacerdotum annexum habeat, aut personalem residentiam requirat, non Sacerdoti, aut alteri, qui residere non possit, conferre, quidquid in contrarium caveatur de jure communi ex sententia Abbatis in cap. cum accessissent, numer. 5. ubi doct. omnes de constitutio, quia concil. Tridentin: statuit quod, quando ex beneficiorum quorumcunque creatione, seu fundatione, aut alijs constitutionibus, qualitates aliqua requiruntur, seu certa illis onera sunt injuncta, in beneficiorum collatione, seu in quacunque alia dispositione eis non derogetur, & aliter facta pro-

visio subreptitia censeatur, ut in cap. 5. de resor. sess 25 & ita super eo. cap. fuit à sacra congreg. conc. decisam, ut in eadē decis. sub. ver. derogatur Nam per hoc decretum fuit jus antiquum reformatum, quia ultima derogant prioribus.

71 Magnus † Magister ordinis Sancti Joannis Hierosolymitani, conventus Prior Ecclesie, aliquique Piores, & Praeceptores ejusdem ordinis, intra limites suarum jurisdictionum sunt veri Ordinarij, ut in Bulla Pij IV. ind. Bull. impref. c. 14 circa fin. vers. & ipsi Magistri.

72 Parim modò † Magnus Magister ordinis Sanctorum Mauriti, & Lazari, conventus; necnon prior Ecclesie, aliquique Piores, & Praeceptores intra limites suarum jurisdictionum, & administrationum veri Ordinarij existunt, ut in Bull. Pij IV. de qua in eo Bull. c. 126. pag. 859. Et ideo provisi ab ipsis de beneficiis, & commendis habent collationem ordinariam, & multo magis est privilegiata collatio auctoritate ordinaria facta, quam collatio facta ab inferioribus collatoribus vigore privilegiorum, 73 quia collatio ordinaria tribuit † titulum coloratum, ex juris dispositione, Lap. alleg. 16. nu. 2. & Osalc. decis. 54 nu. 6. & 7. qui autem habet collationem vigore privilegij tantum, tenetur etiam privilegium verificare, cap. accepimus, de si. l. instrum. c. porrò, capit recepimus, de privileg. auth. de mand. prin. §. deinde, vers. si quis autem, Abb. in d. cap. porrò numer. 1. & Paris. conf. 95. nu. 8. vol. 4.

74 Nam etiam, † vigore statutorum, Magis. Magister ordinis San. Joannis Hierosolymitani regulariter quolibet quinquennio unam commendam cujuslibet Prioratus, & quan. malluerit, conferre potest,

ad eo

ad eo quod, si prima vacans fuerit tenuis valoris, potest illam dimittere, & tunc collatio ad conventū devolveretur, & pinguorem eodem quinquennio non conferente, in alio quinqennio duas conferre potest, ut in stabilit. ejusdem ordinis in cap. magister, &c. in concedentis, de commend. & habet electionem ex dispositione d. c. magister, in princip. ideo si non confert minorem, exspectando pinguorem, nemini injuriam facit, quia jure suo † utitur, cap. cum Ecclesia Vulterana. d. elect. l. injuriarum, ff. de injur. & Specul. de abol. & purg. §. 1. n. 12. dictas verò commendas conferre tenetur fratribus in conventu residentibus, non autem absentibus, ut eod. cap. magister, & est ratio, qui magis residentibus, qui labores pro religione sustinent, quam absentibus, per curias o-
tiose vagantibus est favendum.

Confert † etiam Magnus Magister camaras magistralis, quæ tot sunt, quot Prioratus, de quibus in eisdem stab. capit. jam olim, de mag. & licet videantur, magistratui unitæ, & quod debeant locari, seu ad certam pensionem concedi, ut in eod. stab. vigore tamen collationis tribuitur titulus, ita quod, si obtinens commendam cameræ magistralis, assumatur † ad Episcopatum, non habita retentio, vacant etiam dictæ commendæ, quæ cadunt sub dispositione, c. cum in cunctis, §. cum verò, de elect. & ita fuit in sacra Rotæ adjutorio decisum, in favorem fratris Michaelis de Lentor, ejusdem ordinis contra Thomam Gargallum tunc Episcopum Milenitanum, qui promotus ad dictum Episcopatum non obtinuit retentionem commendæ de Masdeo, quæ Cameræ magistralis Prioratus Cathalonie

existit, & dictus frater Michael diffinitivè victoriam reportavit, & commendam obtinuit, sublata quæstione, an de jure beneficia vacantia per promotionem, vacent in curia, vel extra, de qua per glo. in clement. 1. in verb. collato, ut lis pendente. & doct. præsertim in dict. §. cum verò.

Licet enim † beneficia vacantia in curiis sint Sedi Apostolicae specialiter reservata, cap. 2. de præb. in 6. & nulla sit major reservatio, quam ea, quæ in corpore juris clauditur, cum generalis facultas conferendi reservata non capiat reservationem apud sedem Rot. decis. 4. de præb. in no. & decis. 17. eod. tit. in antiqu.

Nihilominus, † Magnus Magister, & cœteri collatores dicti ordinis possunt etiam beneficia in curia vacantia ex dispositione suorum privilegiorum in eadem Bull. Pij IV. c. 14. vers. in Romana curia, & etiam litigiosa conferre, & in jus alterius subrogare, ut in privilegio Innocentii VIII. in libro privilegiorum manucripto, quod Romæ plures vidi, & nec beneficia dicti ordinis cadunt sub aliquâ reservationem, quia in eis nulla cadit reservatio, vel affectio, aut devolutio, ut in eisdem privilegiis eodem Bull. vers. ac in perpetuum, & quamvis Prioratus, ba-julivæ, castellania, empostæ, præceptoriæ, & membra solum exprimantur, & dubitari possit, an eodem jure cetera beneficia ejusdem ordinis sint privilegiata, & videatur, quod non, quia, quæ Papa non excludit à reservatione, sub eadem reservatione comprehensa videntur, cap. nonne, de præsumpt. & Paril. conf. 36. num. 17. vol. 4. sub reservationibus tamen, affectionibus, vel devolutiōnibus non comprehenduntur ejusdem

Ecc.

ordi-

ordinis beneficia, cuiusvis qualitatis exi- 84
stentia, quia omnia ab hospitali depen-
dent, eidemque hospitali deserviunt, ac
eidem extant unita, ut in Bull. ead. constit.
in princip. par. 663, cum sequ. & 673. vers.
& insuper. Paril. dict. conf. 36. loco proxi-
me citato, & conf. 44. num. 5. & num 22.
ead. vol. 4.

81 Communi jure † hospitalia, nec com-
prehenduntur sub regulis reservatoriis,
clem. per litteras, de prab. Fed. de Sen. conf.
280. n. 1. Card. in c. 2. de prab. in 6. Si-
monet. in tract. de reserv. in c. 7. in ge-
nerali reservatione, an veniant hospitalia,
in princip. quoniam hospitalia sunt specia-
liter † privilegiata, adeo quodd impositio
decimae Papalis non extenditur ad hospi-
talia, nisi specialiter exprimantur, gloss.
1. in clement. 2. ante med. de decim. & pri-
vilegium, vel statutum de percipiendis
fructibus primi anni ecclesiastarum vacan-
tiuum non comprehendit fructus hospita-
lium, Anchar. in repet. cap. si propter. col. 85
29. derecisp. in 6. & Felin. in cap. de quar-
ta, nu. 18. de prascript.

83 Quamvis enim † exceptio firmet regu-
lam in non exceptuatis, Bart. in l. questum,
§. denique, ff. de fund. instr. Abb. in cap.
quoniam frequenter, num. 4. vers. & ex-
huc, si lit. non contest. Jas. in l. fin: n. 9. ff.
quod quis. jur. & Dec. in cap. cum dilecta,
num. 14. post med. de confir. util. vel inutil.
tamen, cum à reservationibus sint exce-
pata, exceptio facta ad favorem non o-
peratur, quodd veniat id, quod alias non
veniret, l. quod favore C. de leg. l. legata
inutiliter ff. de admitt. leg. Felin. in cap. 2.
num. 41 de rescript. Cassad. decis. 9. num. 87
5. de prab. & decis. 2. num. 3. de reserv.
Gozad. conf. 4. num. 4.

Comprobatur, † quia ibi in § ac in per-
petuum, ubi exprimuntur prioratus, bau-
livæ, castellaniæ, empostæ, & præceptoriae,
sequitur etiam, & membra quæcunque
dicti hospitalis, quod verbum, quæcunque,
est generale, & paulò infra vers. necnon
Julius, ac quibusuis aliis beneficiis dicti
hospitalis, & postea præceptoriis, aut be-
neficiis hospitalis hujusmodi, & alio in lo-
co, de quibusuis Prioratibus, bauilivis, &c.
& aliis beneficiis dicti hospitalis vacaturis,
& dicta verba universalia, quæcunque, &
quibusvis, pluribus etiam aliis in loeis di-
ctorum privilegiorum repetita, omnia be-
neficia ejusdem ordinis includunt, gloss. in
extravag. execrabilis, in verb. ad quæcun-
que, de præben. Rot. decis. 2. num. 11. &
12. de fil. presbyt. in nov. & Gomel de an-
na. poss. quest. 3. num. 1. quia, qui torum
dicit, nihil excludit. l. Julianus, & ibi Bart.
ff. de leg. 3. Bald. in l. à procuratore, num. 1.
C. mand. & Aym. conf. 19. num. 1.

Videmus enim, † quodd clausula, sive
alio quovis modo vacet, in rescriptis im-
petrationum beneficiorum apposita, si
beneficia imperentur, expresso uno modo
vacationis, dicta verba universalia capiunt
quemcumque modum vacandi, ante im-
petrationem Rot. decis. 1. num. 4. 5. & 6.
de rescript. in no. decis. 11. de prab. in an-
tiquior. & Patis. conf. 90. num. 10.
vol. 3.

86 Et licet † in feudo regulariter succedant
descendentes masculi legitimi, & natura-
les, tantum exclusis fœminis, & extraneis,
cap. 1. §. hoc autem, de his qui seu, dan-
poss.

87 † Et de ejus natura regulariter non ve-
niat in restitutione fideicommissi univer-
salis. Bart. in l. si patroni, num. 3. & ibi
Alex.

- Alex. num. 9. ff ad Trebill. & Jas. qui de 92 Priores, &c castellanus empostæ, quolibet quinquennio à die illorum promotionis unam commendam alicui fratti antiano concedere possunt, si à festo SS. Philosophi, & Iacobi ad aliud proxime sequens administratio trium commendarum extra conventum vacaverit, & non alias, ut in cap. consuetum, jundio. c. in concedendū, eod. tit. de com. & fuit concessa in hujusmodi solū casu Prioribus facultas conferendi, quæ ad alios extendi non potest, cum cetera Magno Magistro, & conventui sint reservata, & cùm constet de mente stantuentium, annullando gesta in contrarium, ibi in fine, si aliter fecerint, concessio, & dispositio eorum nulla sit. Collationes in aliis casibus per Priores factæ non subsistunt, gloss. in clement. l. in verb. profectus, de unitat. Eccles. & Paris. cons. 15. num. 65. vol. 2. & licet videatur casus, qui raro contingere possit, quod in uno Prioratu eodem anno vacent tres commendæ, nihil fuit ablatum Prioribus per concessiōnem dictæ facultatis & deo etiam, quod nunquam casus adveniat, conqueri non debent, cùm magnus Magister, & conventus, qui supremam habent jurisdictionem conferendi, eorum jure utantur, l. injuriarum, ff. de injur. cum simili bus.
- 90 Habet etiam † Magnus Magister collationem omnium commendarum, & beneficiorum suorum officialium, & familiarium, ac beneficiorum à Prioribus, baiulivatibus, & commendis, dependentiū per obitum in conventu decedentiū, vacantiū, quæ sunt eidem specia- 93 liter reservata, ut in stab. ejusdem ordinis, cap. tamen si. de com. arg. tex. in cap. I. de preb. in 6.
- 91 Et ipse † Magnus Magister unà cum conventu conferunt commendas, quas vocant, de cabimento, fratribus antianis ejusdem ordinis; secundum eorum antianitatis prærogativam, cap. I. eod. tit. de com.
- 92 Priores, &c castellanus empostæ, quolibet quinquennio à die illorum promotionis unam commendam alicui fratti antiano concedere possunt, si à festo SS. Philosophi, & Iacobi ad aliud proxime sequens administratio trium commendarum extra conventum vacaverit, & non alias, ut in cap. consuetum, jundio. c. in concedendū, eod. tit. de com. & fuit concessa in hujusmodi solū casu Prioribus facultas conferendi, quæ ad alios extendi non potest, cum cetera Magno Magistro, & conventui sint reservata, & cùm constet de mente stantuentium, annullando gesta in contrarium, ibi in fine, si aliter fecerint, concessio, & dispositio eorum nulla sit. Collationes in aliis casibus per Priores factæ non subsistunt, gloss. in clement. l. in verb. profectus, de unitat. Eccles. & Paris. cons. 15. num. 65. vol. 2. & licet videatur casus, qui raro contingere possit, quod in uno Prioratu eodem anno vacent tres commendæ, nihil fuit ablatum Prioribus per concessiōnem dictæ facultatis & deo etiam, quod nunquam casus adveniat, conqueri non debent, cùm magnus Magister, & conventus, qui supremam habent jurisdictionem conferendi, eorum jure utantur, l. injuriarum, ff. de injur. cum simili bus.
- Quilibet † prioratus habet quatuor commendas, cameras priorales, nuncupatas, & dictis commendis ad eorum collationem spectantibus possunt Priores, & castellanus empostæ, unà pro quinta camera priorali acceptare, & retinere, ut condecentiae status eorum commodius consulatur, cap. prioribus, de com. dummodo quilibet quinquennio, eorum Baiulivas, commendas, domos, membra,

Ec 2 hospit-

hospitalia, Ecclesiæ, oratoria, & alia quæcunque loca eis subiecta diligenter visitaverint, ut in cap. 1. 2. & 3. de visitat, alioquin ipsi negligentibus visitationem facere, carent omni jurisdictione, & præminentia priorali. cap. prior, eod. tit.

94. Præterea, f. Piores, Bajulivi, & singuli Commandatarii, eadem auctoritate ordinaria beneficia quæcunque à Prioribus, & aliis quibuscumque commendis dependentia conferre possunt, quia ex eorumdem privilegiorum, & statutorum dispositione, ordinaria auctoritate, ad ipsorum Priorum, Bajulivorum, & Commandatariorum collationem, & provisionem spectant, ut in prædicta Bulla Pij IV. ita quod, f. etiam presbyteri seculares illa in commendam, aut alias quomodolibet obtinentes, commendis cedere, aut illas alias dimittere non possunt, nisi de consensu eorum, ad quos præsentatio, aut collatio spectat, & in favorem ejusdem religionis, seu personarum, quæ habitum, per fratres capellanos ejusdem hospitalis deferri solitum suscipiant, & professionem pereos emittant, nec illa, nisi intra sex menses à die intimationis, habitum iofius religionis suscepient, & regularem professionem istra alios sex menses emiserint, possidere possunt, nec pensiones, absque habitu retinere, quia resignationes, etiam in manibus Papæ factæ, & provisiores inde secutæ nullius roboris, vel momenti existunt, nisi de illis juxta formam privilegiorum dictæ religionis provideatur, ut in eadem Bulla Pii IV. in fin. vers. Et ipsi Magister, & pag. 673. in princip. & tunc etiamsi habitum, ut su-

pra, non susceperint, nisi expresse fuerint privilegiis de non suscipiendo habitum, & non emittendo professionem derogatum, quibus simplex derogatio non suffragatur, etiamsi in curia litigiosa fuerint, elapso tempore susceptionis habitus, & professionis emissione, post intimationem de suscipiendo habitu legitime factam, absque aliqua desuper facienda declarationem, omni, & quocunque jure in dictis beneficiis, vel ad illa competenti carent eo ipso, & tanquam illiciti detentores, occupatores, & intrusi, ab eisdem sunt amovendi, & de illis tanquam de jure, & de facto vacantibus per Magnum Magistrum, & conventum, ac Piores, Bajulivos, Commandatarios, & alios, ad quos collatio spectat, libere provideri potest, amotis detentoribus, & possessoribus, non obstante longa, & diutina possessione, ac regulis de annali, & triennali possessore, ac aliis privilegiis, remediisque quibuscumque, etiam in corpore juris clausis, quibus diutini possessores utuntur, potiuntur, & gaudent; quavis etiam longissimi temporis præscriptione minime obstante, sed pro amotis, & expulsis sunt habendi, amotaque aßione spolii, unde vi, & alio quovis remedio possessorio sive peritorio, competenti, quo despere propria agi non potest, ut in motu proprio Greg. XIII. in Bull. cap. 62. post. med. vers. ac quo nosstris.

Et f. quamvis inducatur vacatio ipsa jure, & facto, non propterea possunt possessores, seu detentores de facto expelli, quia executio fuit commissa universis Sedis Apostolicæ nunciis, cuius caularum cameræ Apostolica generali

Audi

Auditori, quibuscumque conservatori-
bus in dignitate Ecclesiastica constitutis
electis, & eligendis, coram quibus de-
tentores sunt vocandi, quia nemo sua
possessione privari potest, nisi prævia ci-
tione, cum non sit de mente Pontificis,
ut quis removeatur à possessione sine
causa cognitione. Innoc. in cap. I. num.
4. de concess. præb. in 6. & Felyn. in c. s. n.
24. de præsump. sed tamen possessores re-
gula de annali, vel triennali juvari non
possunt, quia illis fuit derogatum cum
decreto irritanti, & clausula, sive in
præmissa, &c. ac sublata, &c. que
removent omnem facultatem aliter ju-
dicandi, vel interpretandi ex aliis al-
legatis.

Pro collatione & parochialium ecclæ-
siarum ab eadem Religione dependent-
ium; & sua dispositioni spectantium,
tenentur collatores personæ idoneas Or-
dinariis locorum, vel, si præceptoriae, à
quibus dependent, nullius diocesis exi-
stant, vicinioribus Episcopis ordinariis
ad examen præsentare, que examina
gratis, & absque aliqua impensa fieri
debent, à quibus examinati, & idonei re-
perti, collatores ejusdem ordinis easdem
parochiales conferre possunt, ut in ea
Bull. Pii V. cap. 139, incipit. expicit.
cir. med. & instab. c. priores. de com.

Vterius & Priores, Bajulivi, Castellæ-
nus emporiæ, commendatarii, milites,
fratres, personæ, vasalli, membra, loca,
& bona quæcunque ejusdem ordinis, sunt
exempta à quorumcunque locorum,
tam laicorum, quam Ecclesiasticorum
Ordinariorum jurisdictione, ita quod ra-
tione delicti, vel contractus, aut rei, de
qua agitur, ubicunque committatur de-

lictum, ineatur contractus, & res ipsæ
consistat, etiam si ex adverso aliqui cleri-
ci seculares, vel regulares, aut laici exi-
stant, sub plenaria, & omnia modis, etiam
meri & misti Imperii jurisdictione, & &
superioritate Magni Magistri, & conven-
tus existunt, ut in ea, Bull. Pii IV. pagi-
na 663. circa princ. pag. 665. & pag. 671.
circa fin. vers. necnon causas, & propterea
in commendatarios fratres, & personas
ejusdem ordinis, etiam gladii, & depo-
nendi facultatem, quam in delinquentes
illos habitu, commendis, & vita privan-
do habent, possunt exercere, ut in stab.
ejusdem ordinis. cap. indignum. cap. falsarij.
cap. frater. cap. qui prodiarie, cap. si fra-
ter, cum plur. seq. de pœn. & cap. habitu pri-
vatus. de verbis significat. In mero au-
tem & mixto imperio cum omnimoda
jurisdictione consistit gladii potestas ani-
madvertendi in facinorosos, & quam-
cumque jurisdictionem exercendi. I. im-
perium, & ibi gloss. in ver. mixtum, & Baro-
num. 8. Bald. num. 3. Paul. de Castr. num.
5. & Jas. num. 8. ff de juridic. omn. jud.
10. & sententiæ per eosdem Magnum
Magistrum, & conventum latæ, omneq;
commissiones, & citationes, collationes
Bullæ, & omnia sorundem rescripta, à
nullis locorum, & terrarum dominis, et
iam Ducali, aut Regali auctoritate ful-
gentibus, expectato consensu libere exe-
qui possunt, ut in ea. Bull. pag. 672. in
princ. vers. & similiter.

Præterea & præfati Bajulivi, Priores
præceptores, & fratres possunt personas
in dignitate Ecclesiastica ubilibet consti-
tutas, & quoscunq; locorum Ordinarios,
& eorum vicarios, officiales, canonicos
metropolitanos & cathedralium, aliarūq;

Ecclæ-
Se 3

Ecclesiarum Prælatos, & rectores auctoritate Apostolica in conservatores eligere, & deputare, qui quandiu officium conservatoris exercent, à nemine possunt impediri, quo minus exequantur contra inobedientes sententias, censuras, & penas Ecclesiasticas promulgando, eod. fol. vers. necnon personas, & licet regulariter conservatores impedimento esse non possint, quo minus coram Episcopo, sive alio superiore ordinario in criminalibus, sive misericordia causis quis possit accusari, & conveniri, nec in civilibus causis actor aliquem apud suos † conservatores judices in judicium trahere posse, litterarumque conservatoriarum beneficio ultra quinquennium nemo gaudere, nec conservatores Tribunal erendum habere valeant. concil. Trident. cap. 5. de reform. sess. 14. nec in causis, quæ judicialem indaginem exigunt, procedere repossint, cap. 1. in fin. & cap. fin. de off. deleg. in 6. & ibi Innoc. d. cap. 1. num. 4. in hoc tamen religio Hierosolymitana, 103 † & Universitates studiorum, & collegiorum à concil. declarantur exemptæ, etiam quod causæ graves sint, & plenariam cognitionem requirant, sed, quoad Universitates, prosunt tantum doctoribus, & scholaribus in eisdem universitatibus operam suam havantib⁹, congreg. conc. in declarat. super eo. cap. 5 de reform. in decis. sub tit. Lovenien & Mediolanen. 104 † ac Oscen. omnibusque regularibus fuit concessum, ut in civitatibus Italiæ sibi conservatores eligerent, coram quibus convenirentur, semelque electos non mutarent, ac eorum nomina intramensem Episcopis lacorum indicarent, 105 alioquin coram ipsis Ordinariis conve-

niri possunt, ut per congreg. ibid. super eo. cap. 5. in declarat, quæ incipit Sanctissimus.

Conservatore autem semel electo, illic non licet ab eo recedere, & ad alium conservatorem pro illius causa expeditione confugere: ut ibidem super eod. cap. 5. §. quod Regulares, & alia regularia loca sub dispositione ejusdem decreti concilii non comprehenduntur, ut in eod. Decret. in fin. Et propterea juxta suorum privilegiorum dispositionem conservatores procedere possunt, præsertim contra eos, qui eorum privilegia infringere prætendant, gloss. in d. cap. 1. ibi Innoc. num. 1. de off. delegati. Ideò contra exercentes in ipsis, & eorum bona, jurisdictionem, visitationem, correctionem, aut passagis, artagia, gabellas, datia, tractas, collectas, decimas, census, novalia, subidia, etiam charitativa, congrua portiones, jucundum adventum, pastor bonus, aut alia onera, etiam iura synodalia, & Seminarii puerorum, ac pro reparatione pontium, fontium, furnorum, murorum, aut alia onera imposita, & imponeenda ab ipsis, seu eorum colonis, laboratoribus, & personis ejusdem Religionis exigere prætendentibus, qui omnes sunt excepti, ut in prædicta Bulla Pij IV. pag. 662, vers. nec non à solutione, & pag. 672. post med. vers. nec omnino, ac Pij V. constitut. 76, pag. 1036. Greg. XIII. motu proprio cap. 62. vers. necnon felicis pag. 1287. concil. Trid. cap. 18. de reform. sess. 23. conservatores præfati procedere, & Religionem, ac alios prædictos tueri, & defendere tenentur.

Limitatur tamen † in Episcoporum visitatione, in his dumtaxat, quæ anima-

IUM

sum curam, illiusque exercitum, & sacramentorum administrationem respi-
ciunt, quam, tanquam Sedis Apost. de-
legati, gratis & absque ulla ejusdem
Religionis rectorum, & ministrorum
impensa, & onere facere possunt, ut in
ead. Bull. Pij V. cap. 139. incip. expo-
seit, & Gregor. XIII. cap. 88. incipien-
tibus sedes.

106 Secundò limitatur, + quoad perso-
nas vicariorum, militum, capellanorum,
ministrorum servientium, adscriptorum,
colonorum, procuratorum, ac familia-
rium eorundem, qui ecclesiis, aliis-
que locis dictorum militum ac non ser-
viant, & intra eorum domos non resi-
dant, nec sub eorum obedientia vi-
vunt, & qui legitime, ac secundum
regulam dictæ Religionis professionem
non fecerunt, contra quos Ordinarii, 110
tanquam Sedis Apostolicæ delegati, ha-
bent jurisdictionem, & procedere pos-
sunt, concil. Trid. cap. 11. de refor.
sess. 24. & Bull. Greg. XIII. cap. 67.
incip. circumspecta in omnibus. & fuit
decisum à sacra congreg. concil. ut in
decis. manu script. mibi 146. quæ limi-
tatio oritur, etiam ex dispositione eorum-
dem privilegiorum ejusdem Religionis,
107 quibus caverunt, + quod privilegiis tan-
tummodo gaudeant, qui à Magno Magi-
stro, seu de ejus licentia habitum su-
sciperunt, & professionem emiserunt,
nec vagabundis suffragentur. eo. Bull.
Pij IV. fol. 669. ante medium. vers. quod-
que illi, quia privilegia sunt concessa
principaliter in favorem Religionis, &

secundariò, personarum, quæ illi
inserviunt.

Non viventes autem sub obedientia,
nec inservientes, minusque residentes,
aut legitime non professi, privilegiis
gaudere non debent, quia cessat cœla,
ob quam fuerunt concessa. cap. cum ces-
sante de appell. Felyn, in cap. cum acces-
sissent. num. 24. const.

108 Ideo privilegium + concessum mo-
nachis, licet non sint clerici, super im-
munitate tutelæ, procedit, si in ecclesiis
commorentur, non autem, si vagentur
cap. generaliter, & ibi glo. in ver. deva-
gantes. 16. quest. 1. & propter officium
109 + datur beneficium, sed sceminas sibi
concubinas, ut sponsas eligentes, & ob
fornicationem officium dimittentes, a-
mittunt beneficia. cap. si quin sacerdotum,
& cap. eos etiam 8 z. dist. + Et cum pa-
rochiales conferantur, ut parochi per
ipsos deserviant, & resideant, non re-
sidentes sunt beneficiis privandi, cap. quia
nonnulli, & cap. relatum. de cler. non resid.
Conc. Trid. cap: 1. post med. ver. eadem
omnino. sess. 23. de refor. & Pius V. in Bull.
111 cap. 64. incipien. cupientes, + Quia et-
iam beneficia dantur, ut ecclesiis inser-
viatur, si quis beneficiatus fuerit ex-
communicatus proventus Ecclesiastici
sunt ei subtrahendi capitulo pastoralis. in fi-
ne, de appellation. & cap. latores, de clericis
excomm. vel depos. quia, cum sit extra ec-
clesiam, nomine Ecclesiæ nihil potest
possidere. cap. quo jure. vers. item rele-
vantur. 8. dist. cap. eos qui 32. dist. & cap
quod autem 23. quest. 7.

DE